

УДК 613.84-053.82

**Тютюнопаління як глобальна медико-соціальна проблема молодіжного
середовища**

О.Й. Зарічна, О.А. Вихрущ-Олексюк, І.О. Стахурська

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.

Горбачевського МОЗ України»

zarichnaoi@tdmu.edu.ua, vykhrushch_oi@tdmu.edu.ua,

stakhurskaio@tdmu.edu.ua,

Всесвітня організація охорони здоров'я розглядає тютюнопаління як глобальну медико-соціальну проблему: згідно з оцінками фахівців, щорічно від хвороб, зумовлених тютюнопалінням, помирає близько 5 млн. осіб, і якщо нинішні тенденції поширеності цієї згубної звички будуть зберігатися – до 2030 року ця цифра сягне 10 млн. осіб.

В Україні ситуація з курінням оцінюється експертами ВООЗ як критична – до паління щорічно долучаються 500 тисяч молодих людей, а кожен третій – палить понад 20 років. Показник кількості курців у нашій країні, особливо серед працездатного населення та студентської молоді) є одним із найбільших у країнах Європи.

За стандартизованим показником поширеності куріння серед дорослих у 2006 році (45%) Україна посідала четверте місце в світі, поступаючись лише Греції, Науру та Росії. У 2009 році цей показник зменшився до 32%, і тепер Україна ділить 24–29-те місця з Непалом, Іспанією, Сербією, Тунісом і Соломоновими островами (зі 147 країн в яких проводилось дослідження/, що подали статистичні данні).

Актуальність даної проблематики зумовила вибір теми дослідження.

Метою нашої роботи є оцінка обізнаності молоді щодо ситуації тютюнопаління в Україні.

За результатами проведення анкетування серед студентської молоді медичного університету (100 респондентів: 45 чоловічої та 55 жіночої статі, віком

від 16 до 20 року) встановлено, що 30 % респондентів байдуже ставляться до даної звички і 70 % негативно сприймають тютюнопаління. Серед опитаних студентів 45 % не пробували палити, в той час як 55 % вже знайомі з цією звичкою. Вік, коли респонденти вперше спробували палити припадає на 13 років, що відповідає підлітковому періоду та супроводжується швидкими фізіологічними, психологічними та соціальними змінами. На запитання «Чи Ви знайомі із Законом України №1824-VI «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення»?», ствердну відповідь дало 82%, «ні»-18%. На запитання «Чи багато у Вашому оточенні людей, що палять?» варіант відповіді «більшість» обрало 8 %, «достатньо» –52 %, «майже немає» – 40 %, «немає» – 0 %. «Чи відходять від Вас, покидають приміщення люди, що палять», що свідчить про повагу до оточуючих та до їх здоров'я, 32 % респондентів обрали варіант «майже ніколи не відходять», 21% зазначили, що курець «переважно відходять» і лише 28 % «тримаються осторонь».

Тютюнопаління на сьогоднішній день, не зважаючи на свій шкідливий вплив на здоров'я населення, на обізнаність щодо законодавства по захисту людей від тютюнового диму, все ще залишається глобальною медико-соціальною проблемою та потребує більшого усвідомлення не тільки студентською молоддю, а й суспільством загалом. І потрібно пам'ятати, що здорова молодь запорука здорової нації.